

сшыткаў для выканання практычных заданняў і заданняў па самастойнае работе;

– з мэтай метадычнага забеспячэння студэнтаў-завочнікаў вывучыць магчымасць выдання вучэбна-метадычных комплексаў для студэнтаў ФЗН;

– расклад самастойнай работы павінен набыць такі ж афіцыйны статус, як і расклад аўдыторных заняткаў.

1. СТБ ГОСТ 7.60-2005. Выданні. Асноўныя віды. – Уведз. 2005 – 10 – 01. – Мн.: Дзяржстандарт, 2005. – 44 с.

2. Пальчевский, Б. В. Модель готовности к разработке учебно-методических комплексов / Б. В. Пальчевский // Веснік адукацыі. – 2007. – № 5. – С. 3 – 11.

3. Зуев, Д. Д. Школьный учебник / Д. Д. Зуев. – М.: Педагогика, 1983. – 240 с.

4. Лобанов, А. П. Управляемая самостоятельная работа студентов в контексте инновационных технологий / А. П. Лобанов, Н. В. Дроздова. – Мн.: РИВШ, 2005. – 107 с.

5. Сергеенкова, В. В. Управляемая самостоятельная работа студентов. Модульно-рейтинговая и рейтинговая системы / В. В. Сергеенкова. – Мн.: РИВШ, 2004. – 132 с.

Н.У. Клімянкова, дацэнт

ПАДРыхтоўка студэнцкіх мультымедычных прэзентацыйных матэрыялаў як сродку актывізацыі самастойнай работы

(матэрыял курса “Абслугоўванне карыстальнікаў бібліятэк”)

Сучасная бібліятэка, незалежна ад тыпу і віду, не абмяжоўваецца традыцыйнымі функцыямі забеспячэння карыстальнікаў неабходнымі дакументамі і матэрыяламі. Яна ператвараецца ў інфармацыйны цэнтр і цэнтр арганізацыі вольнага часу (змястоўнага, духоўна багатага) людзей, што патрабуе ад яе работнікаў адпаведных уменняў і навыкаў. Гэта, у першую чаргу, – камунікатыўныя якасці асобы. Не менш важныя і здольнасці

падбору, сістэматызацыі і прэзентацыі інфармацыі з дапамогай сучасных мультымедыйных тэхналогій. Адною з формаў засваення студэнтамі тэорыі і практыкі дзейнасці бібліятэкі ў сферы арганізацыі вольнага часу з'яўляецца самастойная падрыхтоўка і правядзенне імі комплекснага масавага мерапрыемства. Тут працягваюцца і крэатыўныя здольнасці кожнага студэнта, і ўменне працаваць у камандзе, і ўзровень асабістай культуры, і камунікатыўныя якасці, і валоданне тэхнічнымі сродкамі бібліятэчнай работы. Выкарыстанне мультымедыйнага комплексу становіцца адным з ключавых момантаў мерапрыемства. Самастойная падрыхтоўка прэзентацый, слайд-фільмаў, паказу фрагментаў кіна- і фотадакументаў падахвочвае студэнтаў да інтэнсіўнага пошуку, сістэматызацыі і лагічнай кампануюкі разнастайнай інфармацыі, што спрыяе яе лепшаму засваенню. Публічная дэманстрацыя вынікаў работы з'яўляецца дадатковым стымулам да больш якаснага яе выканання.

Але найбольш выніковым з'яўляецца, на наш погляд, стварэнне прэзентацыйных матэрыялаў у дапаўненне да выступленняў на семінары, "круглым стала", да справаздачы аб самастойным вивучэнні тэмы. Навыкі і ўменні ў галіне стварэння разнастайных прэзентацыйных матэрыялаў з ужываннем усіх сучасных магчымасцей мультымедыя ў апошні час асабліва запатрабаваныя [1].

Пры падрыхтоўцы такіх прэзентацый трэба не толькі азнаёміцца з рэкамендуемай літаратурай, але і вызначыць галоўнае ў праблеме, адабраць, структураваць матэрыял, лагічна і паслядоўна яго размеркаваць, падабраць неабходныя прыклады і ілюстрацыі, аформіць адпаведным чынам і абараніць сваё бачанне тэмы. Тут ужо немагчыма пакінуць падрыхтоўку на апошні дзень, як гэта часам здараецца. Трэба сістэматычна працаваць, унікнуць у сутнасць справы, стварыць свой арыгінальны інфармацыйны прадукт. Лепшыя работы студэнтаў становяцца своеасаблівымі вучэбнымі дапаможнікамі і могуць паспяхова зрабіць канкурэнцыю славутай шпаргалцы.

Тое, што вынікі працы абавязкова спатрэбяцца ў час падрыхтоўкі да заліку і экзамену, выступае ў якасці дадатковага матыву больш сур'ёзнага падыходу да самастойнай працы.

Магчымасць выкарыстання падрыхтаваных прэзентацыйных матэрыялаў пры адказе на экзаменацыйнае пытанне стымулюе навучэнцаў да больш актыўнага іх стварэння. У рэшце рэшт кожны ведае, што чым больш прэзентацый падрыхтавана па тэмах курса, тым большая верагоднасць поспеху, у тым ліку атрымання высокай адзнакі. Спалучэнне вуснага адказу на пытанне з прэзентацыйнай гарантуе ад механічнага перапісвання ў гаварыша. Студэнт, які сам ствараў свае матэрыялы, свабодна арыентуецца ў іх, дае змястоўныя тлумачэнні, прыводзіць прыклады-ілюстрацыі.

Самастойная работа над стварэннем прэзентацыйных матэрыялаў, як і іншая дзейнасць, характарызуецца наяўнасцю матываў, мэты, прадмета, структуры і сродкаў. Віды дзейнасці, калі мы жадаем атрымаць станоўчыя вынікі, павінны адпавядаць патрэбам асобы студэнта. Найбольш істотнымі ў дадзеным выпадку выступаюць пазнавальныя патрэбы і патрэбы ў павазе, прызнанні. Падрыхтоўка прэзентацый па змесце курса дазваляе грунтоўна разабрацца ў прадмеце і наглядна паказаць вынікі сваёй працы выкладчыку і калегам. Атрыманне публічнага прызнання створанага інфармацыйнага прадукту – далёка не апошняя рухаючая сіла ў актывізацыі пазнавальнай дзейнасці, калі ўлічваць, што прадмет увагі не абмежаваны толькі зместам курса, ён уключае дадатковы матэрыял – традыцыйныя і электронныя публікацыі, рэгламентуючую бібліятэчную дакументацыю, вопыт бібліятэчнай работы, уласныя назіранні і г. д.

Патрабаванні да структуры прэзентацыйных матэрыялаў абумоўлены дыдактычнымі прынцыпамі сістэмнасці, паслядоўнасці, даступнасці і нагляднасці. Кожная работа павінна ўяўляць закончаны твор, у якім матэрыял падаецца ў лагічнай паслядоўнасці (ад агульнага да прыватнага, ад тэарэтычных палажэнняў да іх практычнага ўвасаблення) з прыкладамі і ілюстрацыямі. Не апошняе месца адводзіцца вывадам і рэкамендацыям, калі яны патрэбны ў кантэксце работы.

Наяўнасць электронных сродкаў дазваляе студэнтам зрабіць свае матэрыялы больш выразнымі і ўплывовымі, а працу над імі – больш крэатыўнай, цікавай і змястоўнай. Побач з мэтамі засваення ведаў па курсу “Абслугоўванне карыстальнікаў бібліятэк” ускосна вырашаюцца і задачы набыцця і развіцця навыкаў работы ў

електронным асяроддзі сучаснай бібліятэкі. Не выпадкова ў апошнія гады бібліятэкары-практыкі адзначаюць нядрэнную падрыхтаванасць студэнтаў да вырашэння задач абслугоўвання, работы ў аўтаматызаваным рэжыме, адаптацыі ў бібліятэчным асяроддзі, стварэння якасных інфармацыйных прадуктаў і аказання паслуг карыстальнікам.

Засваенне камп'ютэрных тэхналогій яскрава праяўляецца пры выкананні імі самастойных заданняў па курсу. Так, большая частка макетаў выставы адной кнігі зараз выконваецца ў выглядзе прэзентацый. Прычым выразнасць прадстаўленых матэрыялаў значна павялічваецца за кошт спалучэння выяўленчых магчымасцей камп'ютэра з музычным суправаджэннем. Прагляд прэзентацыйных матэрыялаў на практычных занятках ператвараецца ў своеасаблівы конкурс на лепшую працу, што з'яўляецца дадатковым стымулам паказаць свае здольнасці ў поўнай меры.

Больш складаным этапам творчага выкарыстання прэзентацыйных матэрыялаў выступаюць падрыхтоўка і правядзенне комплекснага мерапрыемства для студэнтаў малодшых курсаў. Мэтаю такіх мерапрыемстваў з'яўляецца азнаямленне з літаратурай і іншымі матэрыяламі ў дапамогу вывучэння пэўнай дысцыпліны. Кожная група выбірае дысцыпліну, якая вывучалася ў першым семестры, рыхтуе кніжную выставу дакументаў, якія маюцца ў бібліятэцы ўніверсітэта, вусны агляд прадстаўленых матэрыялаў, прэзентацыю ў электронным выглядзе тых крыніц, якія ў нашай бібліятэцы адсутнічаюць. Уся падрыхтоўчая работа ажыццяўляецца студэнтамі самастойна. Тэматыка, чытацкае і мэтавае прызначэнне мерапрыемства абумоўліваюць характар пошуку, выбару і структуравання ўсёй сукупнасці разнастайных дакументаў і матэрыялаў, неабходных для вывучэння і засваення. Студэнты імкнуцца не толькі інфармаваць сваіх малодшых калег, але і зацікавіць іх зместам вывучаемага прадмета. З энтузіязмам яны знаходзяць і дэманструюць найбольш яскравыя факты, матэрыялы і дакументы, здольныя паказаць звычайныя рэчы ў арыгінальным выглядзе. Па водгуках студэнтаў малодшых курсаў, менавіта наяўнасць прэзентацыйных матэрыялаў робіць мерапрыемства больш цікавым і выніковым. Самі ж аўтары лічаць падрыхтоўку прэзентацый найбольш прывабным відам самастойнай дзейнасці.

Такім чынам, можна канстатаваць, што ў працэсе вывучэння курса падрыхтоўка студэнтамі прэзентацыйных матэрыялаў праходзіць два ўзаемазвязаныя этапы. Спачатку, на першым этапе, яна мае дапаможна-ілюстрацыйны характар (выставы адной кнігі, прэзентацыі ў дадатак да мерапрыемства і г. д.). Потым студэнты пераходзяць да больш змястоўных і складаных формаў, якія патрабуюць аналітычных здольнасцей, самастойнага набывання і структуравання інфармацыі, прадстаўлення яе ў сістэматызаваным выглядзе і ўжывання ў ходзе семінарскіх, практычных заняткаў, а таксама пры адказе на пытанні да залікаў і экзаменаў. Адначасова вырашаецца і праблема кантролю за самастойнай работай студэнтаў. Ён становіцца сістэматычным і непазбежным, таму што сам студэнт зацікаўлены ў прадстаўленні вынікаў сваёй працы на суд калег і выкладчыкаў.

1. Паўлава, С.А. Стварэнне прэзентацыйных матэрыялаў з дапамогай "Power Point": матэрыялы ў дапамогу студэнтам ФДК і ФЗН / С.А. Паўлава. – Мн.: БДУ культуры і мастацтваў, 2003. – 18 с.

А.Л. Коротеев, доцент

ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В СИСТЕМЕ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ВЫСШЕЙ КВАЛИФИКАЦИИ ДУХОВОГО, ЭСТРАДНОГО ИСКУССТВА

Поступательные тенденции развития двухуровневой вузовской системы образования, меняющиеся социокультурные, экономические условия жизни человека обуславливают поиск эффективных путей профессионального обучения. Этот процесс не должен сводиться лишь к механическому способу передачи знаний. Речь прежде всего должна вестись о формировании устойчивой профессиональной мотивации, потребности в перманентной самообразовательной деятельности с развитием навыков оперативного реагирования на меняющиеся условия того или иного явления в обществе, в том числе и функционирования музыкального искусства. Объектом нашего исследования является